

Epävirallinen aluepolitiikkaministerikokous
Chalkidiki, Kreikka 16.5.2003

SUOMEN NÄKEMYS TULEVASTA EUROOPAN UNIONIN
ALUE- JA RAKENNEPOLITIIKASTA

EU:n alue- ja rakennepolitiikan uudistuksessa on Suomen näkemyksen mukaan kolme suurta haastetta: *Unionin laajentuminen, Euroopan kilpailukyvyn parantaminen mukaan lukien talouskasvun edistäminen sekä sisämarkkinoiden keskus- ja reuna-alueiden välisten kehityserojen tasoittaminen.*

Tulevan alue- ja rakennepolitiikan uudistamisen painopisteet

Suomen näkemyksen mukaan yhteisön alue- ja rakennepolitiikan tavoitteena on jatkossakin ol-tava alueiden kehityserojen vähentäminen sekä taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden vahvistaminen.

Markkinavoimat eivät pysty pitämään yllä alueellista tasapainoa unionissa, jossa talouden toi-minnot keskittyvät unionin keskusalueille. Tulevan alue- ja rakennepolitiikan linjauksissa tulisi siten löytää tasapuolinen ratkaisu, joka ottaa huomioon sekä nykyisten että uusien jäsenvaltioi-den keskeiset alue- ja rakennekehityksen ongelmat ja tarpeet. Suomi tukee laaja-alaista, kaikki yhteisön alueet kattavaa EU:n alue- ja rakennepolitiikkaa.

Suomen mielestä alue- ja rakennepolitiikkaan on varattava riittävä rahoitus, joka ottaa huomioon sekä nykyisten että uusien jäsenvaltioiden keskeiset ongelmat ja tarpeet. Tuleva rahoitusratkaisu voisi olla noin 0,45 %:n tasolla unionin BKT:stä. Tämä tarkoittaa noin 320-350 mrd euron rahoitusta vuoden 1999 kiintein hinnoin kaudelle 2007-2013. Nykyisellä kaudella (2000-2006) vastaava rahoitus on 235 mrd euroa.

Alue- ja rakennepolitiikan uudistuksessa tulee keskittyä erityisesti rakenteiden uudistamiseen, kilpailukyvyn lisäämiseen ja työllisyyden edistämiseen koko laajentuneen unionin alueella. Yleisenä lähtökohtana tulee olla toiminnan vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden lisääminen sekä yhteisön lisäarvon kasvattaminen.

Alue- ja rakennepolitiikan sisällössä tulee erityinen paino antaa Lissabonin ja Göteborgin Eurooppa neuvoston päätelmissä vahvistetuille tavoitteille: kestävä talouskasvun edistämiseksi, alueiden kilpailukyvyn kehittämiseksi, työllisyyden edistämiseksi, sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lisäämiseksi sekä kestävä kehityksen edistämiseksi. Nämä painopisteet tulee ottaa huomioon alue- ja rakennepolitiikan läpikäyvinä teemoina.

Köyhimpien ja syrjäisimpien alueiden kehittäminen

Koheesiotavoitteen toteutumista tulee edistää siirtämällä alue- ja rakennepoliittisen rahoituksen painopistettä kaikkein köyhimmille alueille. Bruttokansantuote henkeä kohti ei kuitenkaan yksistään riitä määrittelemään heikoimmin kehittyneitä alueita. Suomen kanta on, että kaikkein

heikoimmin kehittyneiden ja pysyvistä ongelmista kärsivien syrjäisten alueiden on oltava EU:n koheesiopolitiikan ensisijainen kohde.

Suomen tavoite on, että Pohjois- ja Itä-Suomen syrjäiset alueet, joiden asukastiheys on poikkeuksellisen alhainen, säilyvät unionin korkeimman aluetuen tavoite 1:n piirissä jatkossakin. Tavoite 1 -politiikan yhtenä tavoitteena on edelleen oltava erittäin harvasta asutuksesta, pysyvistä luonnonhaitoista, syrjäisestä sijainnista, pitkistä etäisyyksistä ja heikosta saavutettavuudesta johtuvien epäkohtien tasapainottaminen.

Muiden alueiden kehittäminen

Tavoite 1 alueen ulkopuolisella alueella lähtökohtana tulee olla alueellisen kilpailukyvyn kehittäminen. Kehittämisen painopisteitä olisivat erityisesti yritystoiminnan, yrittäjyyden ja osaamisen kehittämiseen sekä innovaatioiden ja tietoyhteiskuntasovellusten hyödyntämiseen. Näillä alueilla on merkittävä rooli myös sosiaalisella aspektilla ja syrjäytymisen ehkäisemiseen tähtävillä toimenpiteillä.

Maantieteellisesti tukea tulee kohdistaa rakennemuutoksesta kärsiville maaseutu- ja kaupunki-alueille. Tukitaso tulee porrastaa alueiden kehittyneisyserojen perusteella. Suomen kaltaisessa maaseutuvaltaisessa maassa maaseutualueiden ja pienten asutuskeskusten kehittäminen edellyttää alueen pienyritysten tehokasta verkottumista sekä kiinteää vuorovaikutusta yritysten ja alueellisten koulutus-, tutkimus- ja osaamiskeskusten välillä. Maaseudun kehittämisessä painopisteen tulee olla maaseudun elinkeinorakenteen monipuolistamisessa ja maaseudun elinvoimaisuuden vahvistamisessa.

Raja-alueyhteistyön oikeusperustaa tulee vahvistaa yhteisön perussopimuksessa. Rajat ylittävää yhteistyötä tulee jatkaa yhteisön tukemana erillisenä, tavoiteohjelmia täydentävänä yhteisöaloitteena. Erityisenä painopisteenä tulee olla ulkorajayhteistyö ja yhteistyö uusilla sisärajoilla. Ulkorajayhteistyötä varten on kehitettävä nykyistä toimivampi toteuttamismalli.

Lisätietoja: aluekehitysjohtaja **Mårten Johansson**, (09) 160 44527